

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Adm.enhet: Reguleringsseksjonen
Saksbehandler: Trond Ottemo
Telefon: 46803973
Vår referanse: 17/1621
Deres referanse:
Dato: 21.07.2017

Forslag til endringer i reguleringen av fisket etter hummer

1. Innledning

Vi viser til vedlagte notat m/vedlegg om regulering av fisket etter hummer, som Fiskeridirektoratet sendte på høring 26. mai 2017 med frist til å komme med innspill satt til 7. juli 2017. Dokumentene ble også gjort tilgjengelig på www.fiskeridir.no, der det ble påpekt at andre enn de som er oppført på listen over høringsinstanser også er velkomne til å gi innspill.

I notatet foreslo Fiskeridirektoratet følgende tiltak:

- En obligatorisk påmeldingsordning for alle som skal fiske etter hummer, sammen med et påbud om å merke vak med deltakernummer. Iverksetting fra og med hummersesongen 2017.
- Fortsatt bistand til kommuner som ønsker å innføre bevaringsområder for hummer.
- Garnforbud i fritidsfisket i Skagerrak på grunnere vann i juni og juli. Får virkning fra og med 2018.
- Fiskeridirektoratet er positiv til maksimumsmål for hummer, men ønsker innspill på hvilke(n) størrelsesgrense(r) som i så fall bør fastsettes. Kan iverksettes fra og med hummersesongen 2017.
- Krav om hummerteiner med biologisk nedbrytbar tråd for å unngå spøkelsesfiske. Iverksetting så raskt som praktisk mulig.

- Opphevelse av dybdekrav for redskaper som settes til fangst av krabbe på Skagerrakkysten. Umiddelbar iverksetting.
- Minstemål på hummer skal kun måles ved totallengde (ikke ryggskjoldlengde). Umiddelbar iverksetting.
- Rapporteringsplikt for hummer som oppbevares i sjøen i desember på kyststrekningen svenskegrensen til og med Sogn og Fjordane. Iverksetting fra og med hummersesongen 2017.
- Plikt til å røyke hummerteiner minst én gang per uke. Iverksetting fra og med hummersesongen 2017.
- Oppheving av forbud mot å sette/trekke teiner på søndager i perioden oktober-desember fra svenskegrensen til og med Vest-Agder. Iverksetting fra og med hummersesongen 2017.

I tillegg ba vi om innspill på følgende:

- Om forvaltningsmålet på hummer bør endres.
- Hva bør være mest aktuelt som fremtidige tiltak for å styrke hummervernet: Kvotebegrensning, strengere teinebegrensning eller kortere fisketid.

Vi har mottatt innspill fra Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Norges Fritids- og Småfiskerforbund, Kystvakten, Havforskningsinstituttet, WWF Verdens naturfond, Miljødirektoratet, Vest-Norges Fiskesalslag, Skagerakfisk, Tvedestrand og Risør Fiskarlag, Roald Småbåtforening, Fiskeridirektoratet region Sør, Fiskeridirektoratets Overvåkingstjeneste, og dessuten flere innspill fra privatpersoner og underavdelinger av ovennevnte organisasjoner.

I det følgende vil vi gjengi kommentarer fra organisasjonenes innspill og vårt syn på hvilke endringer som bør iverksettes i hummerreguleringen.

2. Forvaltningsmålet for hummer

Hummer har ifølge bestandstabellen i Økosystembasert fiskeriforvaltning forvaltningsmål 2, dvs. høyt, og om mulig stabilt langtidsutbytte¹. Et høyt, og om mulig stabilt langtidsutbytte krever at tilstrekkelige reguleringstiltak vurderes. Det må være samsvar mellom det vi gjør av tiltak og den målsetting vi har angitt for bestanden.

I 2008/2009 ble reguleringen av fangst av hummer endret, og det ble fastsatt et konkret forvaltningsmål for hummer som innen 10 år skulle medføre et bestandsnivå som gir minst 10 hummer per 100 teinedøgn i hele utbredelsesområdet. Havforskningsinstituttet har

---

¹ Se f.eks. sak 2 i sakspapirene til reguleringsmøtet våren 2017.

evaluert effekten av den dagens hummerregulering, og konkluderer med at det konkrete forvaltningsmålet ikke er nådd.

Endringene i reguleringene i 2008 var basert på forslag fra en arbeidsgruppe som så for seg tre alternative løp for den fremtidige hummerforvaltningen. Det første alternativet innebar full fredning i en gjenoppbyggingsfase sammen med en omfattende utsetting av hummeryngel, for deretter å åpne for et sterkt begrenset fiske. Det andre alternativet innebar full fredning uten utsetting av hummeryngel, og deretter et strengt begrenset fiske. Det tredje og siste alternativet gikk ut på å fortsatt tillate fiske, men samtidig redusere den samlede beskatning av hummerbestanden gjennom mer effektive og enklere regler. Av hensyn til en bredest mulig tilslutning til hummerforvaltningen, verdien av hummerfisket som en del av kystkulturen og behovet for videreføring av et begrenset yrkesfiske anbefalte arbeidsgruppen det siste alternativet. Fiskeridirektoratet støttet anbefalingen, og dette ble også departementets konklusjon etter at høringen var gjennomført.

Gjeldende regulering synes imidlertid ikke å være tilstrekkelig restriktiv til å kunne bygge bestanden opp til det nivået dagens forvaltningsmål forutsetter. Gjeldende forvaltningsmål er kanskje heller ikke helt ideelt, slik det nå er fastsatt. Blant annet påvirkes måloppnåelsen av sesongens lengde, ettersom fangst per teinedøgn endrer seg vesentlig fra starten av sesongen og utover. Jo lengre tid det høstes, dess lavere blir fangsten per teinedøgn. Det kan derfor reises spørsmål ved om ikke forvaltningsmålet burde måles etter fangst per teinedøgn f.eks. de 10 første dagene av sesongen. Forvaltningsmålet må i så fall tilpasses denne perioden, f.eks. 0,25 hummer per teinedøgn. Det må imidlertid være en forutsetning at datagrunnlaget er godt nok for en slik omlegging, eventuelt at utvalget fiskere som rapporterer om innsats og fangst blir økt. En annen innvending mot dagens forvaltningsmål er at det ikke tar hensyn til at fangsteffektiviteten påvirkes av den teknologiske utviklingen.

I høringsnotatet ba Fiskeridirektoratet om innspill til om forvaltningsmålet burde endres.

Norges Fiskarlag støtter Fiskeridirektoratets vurderinger knyttet til forvaltningsmål, og mener at det er nødvendig både å innhente mer fiskeridata fra fritidsfisket og at tilgjengelig data fra omsetningen fra yrkesfiskere i hele området benyttes i større grad enn det kan synes gjennom evalueringsrapporten. Fiskarlaget påpeker også at det er en utfordring at det innføres flere detaljerte regler i fisket etter hummer, samtidig som Fiskeridirektoratet ikke er innstilt på å avsette tilstrekkelige ressurser til kontroll.

Norges Kystfiskarlag støtter også Fiskeridirektoratets vurderinger.

Havforskningsinstituttet påpeker at et forvaltningsmål knyttet til fangst per teinedøgn, f.eks. de 10 første dagene av sesongen, er utfordrende fordi den nødvendige oppløsningen i dataene kun er fra rapporter fra fritidsfiskere som ikke strekker seg lengre tilbake enn til 2008. Dette er en svært kort tidsserie for å si noe om bestandsutviklingen, og dekker ikke

tidligere perioder da hummerbestanden var på et mye høyere nivå enn den er i dag. Havforskningsinstituttet gjennomfører nå en studie på hvordan teknologisk utvikling har påvirket fangstraten gjennom tidsserien fra 1928 og frem til i dag. Dette vil bidra til en tidsserie som er mer presis med tanke på å si noe om bestandsutviklingen. Havforskningsinstituttet vil også videreføre innsamling av detaljerte fangstrapporter, slik at utviklingen i fangstrate i kortere perioder av hummerfisket kan evalueres i tillegg til den lange tidsserien fra yrkesfiskere (som kun dekker sesongen).

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste støtter Havforskningsinstituttets forslag om et forvaltningsmål på 0,15 hummer per teinedøgn. Det gis imidlertid ikke støtte til en adaptiv forvaltningsmodell, fordi det vil være vanskelig og ressurskrevende å opprette en årlig evaluering som baserer seg på hvor stor bestanden er i hele Norge. Det påpekes at det er liten kunnskap om bestandsstørrelsen av hummer nord for 62 grader nord.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet foreslår inntil videre å videreføre forvaltningsmålet om 0,1 hummer per teinedøgn i hele utbredelsesområdet, men ber samtidig Havforskningsinstituttet om å bygge videre tidsseriene som sier noe om regionvis gjennomsnittlig fangstrate i de ti første dagene av hummerfisket.

Ettersom forvaltningsmålet ikke er nådd, vil det være behov for vurdere tiltak som kan styrke hummerbestanden, jf. punktene nedenfor.

3. Obligatorisk påmeldingsordning

Norges Fiskarlag viser til at yrkesfiskerne allerede er registrert og omsetter fangst gjennom salgslag, mens fritidsfiskerne ikke er registrert på samme måte, noe som gir minimalt med informasjon om deres beskatningsgrad/uttak av hummer. Norges Fiskarlag mener derfor at det fra sesongen 2017 iverksettes en påmeldingsordning for fritidsfiskere som skal delta med fartøy i hummerfisket. For yrkesfiskerne gis nødvendig informasjon allerede gjennom de registreringer de er pålagt.

Norges Kystfiskarlag støtter forslaget.

Norges Fritids- og småfiskerforbund er positiv til at det innføres en påmeldingsordning for alle som skal fiske etter hummer. Den foreslåtte ordningen med deltakernummer synes å være tilstrekkelig. Forbundets medlemmer er opptatt av at dette skal være enkelt og kostnadsfritt. For de som leverer fangstrapport bør det være en automatikk å ha samme registreringsnummer uten å søke påfølgende år.

Også *Kystvakten* støtter forslaget, men påpeker at når det settes en lenke med flere vak så bør det være krav at alle vak skal merkes. Videre bør det settes krav til yrkesfiskere om å ta i bruk kystfiskeappen. En registrering for fritidsfiskerne av hummer bør kunne gjøres via en

app. Kystvakten viser til at Fiskeridirektoratet allerede har en app for fritidsfiske, som kan utvikles for å registre antall og størrelse på hummer som er fangstet.

Havforskningsinstituttet støtter forslaget om en påmeldingsordning for å få bedre oversikt over innsats og fangst, uten en tilhørende rapporteringsplikt. Utvalgsundersøkelser vil både gi mer kvalitetssikrede data og være mer kostnadseffektivt. Det er behov for å teste og utvikle gode vitenskapelig metoder for effektiv og presis kartlegging. Havforskningsinstituttet ønsker å gjennomføre slike utvalgsundersøkelser i samarbeid med Fiskeridirektoratet, og anbefaler at de juridiske aspekter (opp mot personvern etc.) rundt deltakerlister vurderes slik at det ikke er hindringer for at Havforskningsinstituttet kan få tilgang til disse databasene.

WWF mener at det bør utvikles en obligatorisk påmeldingsordning for alle som skal fiske etter hummer, herunder både kommersielle og ikke-kommersielle aktører. Deltakerregistrering bør inneholde informasjon om person, fangstområde og utstyr som brukes, og en slik ordning bør også innebære et krav om løpende innrapportering av fangst i løpet av hummersesongen. WWF anser også påbudt merking av vak og annet fangstutstyr som et godt tiltak. Nyproduserte vak bør også permanent merkes/rammeinngraveres før utvalg i butikk.

Roald småbåtforening på Vigra i Giske kommune støtter forslaget om en påmeldingsordning for hummerfiskere, og påpeker at det tildelte registreringsnummeret bør være det samme fra år til år, slik at en unngår stadig om-merking av vakene. Småbåtforeningen ville også hatt forståelse for om den som søker om registrering måtte oppgi hvor mange hummerteiner og hvilken type teiner som tenkes benyttet, og hvor fiskeriet skal foregå. Ved avslutning av sesongen bør fiskeren pålegges å gi melding om avsluttet fiske, og hvor mange teiner som faktisk ble nyttet og hvor lenge. Det bør legges opp til å gjøre søknadsordningen minst mulig byråkratisk, der tildelingen kan bli gitt for flere år men med årlig rapporteringen. Sluttrapportering bør legges inn som krav for tildeling av registreringsnummer det påfølgende år.

Fiskeridirektoratet region Sør mener bl.a. at en registreringsordning bør utformes slik at det blir lettere å kontrollere hvem som er den egentlige eieren av redskap som står i sjøen, samt håndheve eventuelle overtredelser. Påmelding til fritidsfisket må knyttes til et fartøy som er registrert i Småbåtregisteret.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste støtter innføring av en påmeldingsordning, og påpeker at hver teine også bør være nummerert fra 1-10 alt ettersom hvor mange teiner det fiskes med. Dette vil lette kontrollarbeidet på sjøen og gjøre det vanskeligere for uærlige fiskere å fiske med mer enn maksimalt antall lovlige teiner.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Flere av høringsinstansene trekker inn kontrollhensyn og gir uttrykk for at fiskerne også bør pålegges å rapportere fangstene. Fiskeridirektoratet mener imidlertid at det avgjørende må være å utforme ordningen slik at alle som fisker hummer blir registrert. Vi er også enig med Havforskningsinstituttet i at utvalgsundersøkelser vil være en bedre måte å få inn data fra fiskeriet enn å pålegge den enkelte å rapportere innsats og fangst. Når det gjelder Havforskningsinstituttets adgang til opplysninger som registreres gjennom påmeldingen, kan vi ikke se noe hinder for dette, verken i personopplysningsloven eller forvaltningsloven.

Vi opprettholder derfor forslaget.

4. Fortsatt bistand til kommuner som ønsker å innføre bevaringsområder for hummer

Norges Fiskarlag registrerer at det i høringsnotatet ikke etterspørres synspunkter på bevaringsområder, men at det gis en orientering om prosessen. Dette er kanskje en type tiltak som kan bidra til en større spredning av størrelsene innad i en lokal hummerbestand. Norges Fiskarlag vil understreke at for å lykkes med lokale fredningstiltak må alle bli involvert etter tydelige retningslinjer fra Fiskeridirektoratet som forvaltningsorgan. Erfaringen så langt er at de kommunale prosessene varierer fra kommune til kommune, og lokal involvering fra både fritids- og yrkesfiskere må prioriteres sterkere.

Norges Kystfiskarlag støtter forslaget.

Norges Fritids- og småfiskerforbund er positiv til at det arbeides videre med bevaringsområder for hummer og andre arter langs kysten. Forbundet har og vil fortsette å bidra overfor lokale myndigheter ved å gi råd til å opprette bevaringsområder.

WWF viser til at marine bevaringsområder er et viktig og meget effektivt tiltak for å bevare og bygge opp igjen hummerbestander og andre truede arter, både i antall og kroppsstørrelse.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste mener det bør opprettes flere og større bevaringsområder. Totalfredning av hummer i en periode på 5-10-15-20 år vil nok være den beste metoden for å få opp bestanden raskt, men et godt alternativ er å opprette et stort antall verneområder, helst så mange at vi får et nettverk av verneområder langs kysten. Det bør imidlertid ligge et solid vitenskapelig grunnlag bak vurderingene av hvilke områder som settes av til vern. Slik kan en unngå at hummerfattige områder velges framfor gode hummerplasser som fiskere ofte vil beholde som fiskeplasser.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet vil fortsette med å gi bistand til kommuner som ønsker å få etablert bevaringsområder for hummer, og bl.a. legge stor vekt på at prosessen skal ha god lokal forankring.

5. Garnforbud i fritidsfisket i Skagerrak på grunnere vann i juni og juli i Skagerrak

Norges Fiskerlag støtter forslaget om å innføre forbud for fritidsfiskere mot å ha faststående redskaper (ikke bare garn) på grunnere vann enn 25 meter i Skagerrak, men tilrår at dette forbudet omfatter perioden fra og med juni fram til hummerfisket åpnes (1. oktober) for å begrense ulovlig fiske i fredningstiden.

Norges Kystfiskerlag, WWF og Miljødirektoratet støtter forslaget.

Norges Fritids- og småfiskerforbund påpeker at forbundet selv har fremsatt forslag om garnforbud på grunnere vann enn 25 meter i juni og juli, men mener det bør være generelt for alle, også yrkesfiskere. Det mest effektive ville være at dette skal gjelde i skoleferien, f.eks. 15. juni-15. august. Forbundet mener dessuten at kravet om minst 25 meters dybde også bør gjelde krabbeteiner i juni og juli.

Kystvakten ønsker garnforbud i fritidsfisket fra svenskegrensen til og med Møre og Romsdal fylke, og at garnforbudet skal gjelde på grunnere enn 25 meter i perioden fra 1. juni til åpningen av hummerfisket. Kystvakten viser til at det er mange eksempler på at garn blir satt med hensikt i å fange hummer også på Vestlandet.

Havforskningsinstituttet ser det som positivt at instituttets råd vedrørende kysttorsk og hummer sees i sammenheng, slik som dette forslaget er et eksempel på.

Fiskeridirektoratet region Sør støtter forslaget om garnforbud og mener at forbudet også må omfatte krepseteiner og fisketeiner. Tidsperioden bør dessuten utvides til også å gjelde august på grunn av blant annet turisme.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste støtter forslaget, og viser til at ofte kommer inn tips om at det fiskes hummer med garn.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet registrerer at det er stor oppslutning blant høringsinstansene om å forby fritidsfiske med garn på grunnere vann enn 25 meter om sommeren, og at flere ønsker å utvide både det geografiske virkeområdet og forbudsperioden. Vi mener garnforbudet i hvert fall i denne omgang bør begrenses til Skagerrak i samsvar med forslaget som ble sendt på høring, men tilrår at det skal gjelde fra og med 1. juni til og med 15. august.

Småfiskerforbundet er inne på at regelen også bør gjelde krabbeteiner, men vi mener det ikke er tilstrekkelig tungtveiende grunner for en slik restriksjon, jf. omtalen nedenfor av forslaget knyttet til oppheving av dybdekravet for krabbeteiner. Som Havforskningsinstituttet nevner kan dette stille seg annerledes på sikt dersom innslaget av stor hummer i bestanden øker.

6. Maksimumsmål for hummer

Norges Fiskarlag påpeker at forslaget fra Havforskningsinstituttet bygger på materiale som er hentet fra Skagerrak, og siterer uttalelsen om at «... det kan være at størrelsesfordelingen er annerledes i andre områder i Norge. Det bør vurderes om maksimalmålet kan variere mellom regioner». Fiskarlaget er derfor imot at det i denne omgang settes et maksimumsmål for hummer, og ønsker at Havforskningsinstituttet gjennomfører en større kartlegging av hva som bør være et realistisk maksimumsmål for hummer langs kysten før dette fastsettes.

Norges Kystfiskarlag er positiv til maksimumsmål, men kommenterer ikke på hvor grensen bør gå.

Norges Fritids- og småfiskerforbund er positiv til maksimumsmål for hummer, og påpeker at det må gjelde både hunnhummer og hannhummer. Forbundet mener at maksimumsmålet bør være 35 centimeter.

Kystvakten mener at det er fullt mulig å kontrollere et maksimumsmål på lik linje med minstemålet.

Havforskningsinstituttet påpeker at det er usikkerhet knyttet til om de ulike størrelsesgruppene hos salgslagene gjenspeiler størrelsesfordelingen i fangstene. Det er grunn til å mistenke at hummer rett over minstemål kan være lettere omsettelig utenfor salgslag enn større hummer. Dette kan medføre en overrepresentasjon av større hummer som blir omsatt gjennom salgslag. Det er ikke mye tallgrunnlag tilgjengelig, spesielt ikke på Vestlandet. Fra Skagerrak har Havforskningsinstituttet god dokumentasjon på at hummer over 32 centimeter utgjør rundt 4 % av totalt antall hummer i fangstene. I vekt vil andelen naturligvis utgjøre noe mer. Det er viktig å poengtere at virkningen av et maksimumsmål naturlig nok vil bli redusert jo høyere maksimumsmålet settes. Hummerbestanden langs kysten er generelt sett nede på et svært lavt nivå. Maksimumsmål er et viktig tiltak for å sikre en større bestand over tid, og et for høyt maksimumsmål vil medføre at få hummer når denne størrelsen og at effekten blir begrenset. Havforskningsinstituttet holder derfor fast på anbefalingen med 32 centimeter sør for 62°N og 34 centimeter nord for 62°N.

WWF mener det bør innføres et maksimumsmål for hummer på 32 centimeter syd for Stad, og 34 centimeter nord for Stad, i henhold til de laveste maksimumsmålene i rådene til Havforskningsinstituttet.

Miljødirektoratet framhever behovet for maksimumsmål som et viktig tiltak for å beskytte produksjonsdyrene.

Vest-Norges Fiskesalgslag viser til at hummeren blir større dess lenger nord en kommer på norskekysten. Det er stor forskjell mellom hummerstørrelsen på Sørlandet og på Vestlandet, og det er også forskjell innad i salgslagets distrikt (Hordaland og Sogn og Fjordane). Dersom det skal innføres maksimumsmål, foreslår salgslaget at det blir forskjellige mål avgrenset til forskjellige områder.

Skagerakfisk er positiv til at det fastsettes maksimumsmål for hummer. Ut fra omsetningshensyn bør maksimumsmålet ikke settes lavere enn 34 cm.

Roald småbåtforening er meget skeptisk til å innføre en generell grense for lengde på hummer som ikke kan omsettes legalt. Dersom dette innføres på et utilstrekkelig faglig grunnlag, vil tiltaket ikke ha legitimitet og derfor manglende etterlevelse. En så vidt inngripende bestemmelse må baseres på et solid kunnskapsgrunnlag, som foreningen i hvert fall ikke kan se foreligger for området nord for Stad. Først når det foreligger et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag er det naturlig å ta opp dette spørsmålet. Foreningen understreker den forskjellen det sannsynligvis er mellom Møre og Romsdal og Skagerakkysten. Foreningen foreslår som alternativ til maksimumsmål å vurdere en økning av minstemålet med f.eks. 1 cm til 26 cm. Foreningen mener dette vil ha langt større aksept enn utkast av stor hummer.

Fiskeridirektoratet region Sør mener at maksimumsmålet bør være likt langs hele kysten for forenklingens skyld, på samme måte som kravet til minstemål.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste støtter et maksimumsmål på 32 cm sør for 62°N og 34 cm nord for 62° da 62-graden er en skillelinje for minstestørrelsen for andre marine arter Fiskeridirektoratet forvalter.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Høringsinstansene gir stort sett positive tilbakemeldinger på å regulere fisket ved bruk av maksimumsmål, men det er forskjellig syn på hvilke størrelsesgrenser som bør gjelde. Vi oppfatter uttalelsen fra Norges Fiskarlag slik at saken er for dårlig utredet til å fastsette maksimumsmål utenom Skagerrak.

For Skagerrak gir Havforskningsinstituttet undersøkelser grunnlag for å anta at 32 cm vil være hensiktsmessig. Dette innebærer at ca. 4 % av hummerne vil måtte settes ut igjen.

Havforskningsinstituttet skriver i evalueringsrapporten at relativt lave fangstrater i Rogaland og Hordaland antyder at det kan være fornuftig å sette et lignende mål der. Vi registrerer imidlertid at det ikke foreligger tilsvarende dokumentasjon for Vestlandet som for Skagerrak på hvor stor andel av fangsten som må settes ut igjen med et maksimumsmål på 32 cm. Vi legger til grunn at størrelsen på hummer øker nordover på Vestlandet, slik både omsetningsstatistikken og tilbakemeldinger tyder på. Vest-Norges Fiskesalsslag påpeker som nevnt ovenfor at det er forskjell på Hordaland og Sogn og Fjordane.

Selv om vi er positive til bruk av maksimumsmål i hummerforvaltningen, mener vi at det bør gjøres undersøkelser også for Vestlandet for å få dokumentert bedre hvordan et maksimalmål vil virke i disse områdene før ordningen innføres der. Vi tilrår derfor at Havforskningsinstituttet gjennomfører slike undersøkelser, og at det i første omgang bare iverksettes et maksimalmål på Skagerrak på 32 cm. En slik innfasing vil dessuten gi muligheter for å høste erfaringer før en slik ordning innføres for resten av kysten.

7. Krav om hummerteiner med biologisk nedbrytbar tråd

Norges Fiskarlag har mottatt innspill om at yrkesfiskerne allerede har tatt i bruk biologisk nedbrytbar tråd i hummerteinene, og at det således ikke er nødvendig med et påbud for disse. Samtidig påpekes det at det er forskjeller langs kysten på hvilke typer teiner og materialer som benyttes. Det antas at billige teiner som ofte benyttes i fritidsfisket ikke alltid har biologisk nedbrytbar tråd, og for disse er det i alle fall nødvendig å påby dette. Det bør likevel utvises varsomhet med å innføre et slikt påbud, dersom det ikke samtidig iverksettes kontroller på dette punktet. Da blir det kanskje den som er lovlydig som «taper» over tid. Det bør også eventuelt vurderes overgangstid før påbud iverksettes.

Norges Kystfiskarlag påpeker at «spøkelsesfiske» oppgis som ett av de største problemene av lagets medlemmer, og stiller seg derfor svært positiv til kravet om biologisk nedbrytbare teiner. Strengere teinebegrensning i form av forbud mot såkalte «billigteiner» (eksempelvis fra Biltema, Clas Ohlson etc.) er også et tiltak *Norges Kystfiskarlag* mener vil bidra til å styrke hummervernet. Medlemmer i laget oppgir at slike teiner ofte observeres etterlatt i sjøen etter sesongslutt. Den rimelige prisen gjør trolig at mange ikke ser seg bryet med å merke teinene, da tapet er av beskjeden størrelse dersom de skulle bli beslaglagt. Et forbud mot slike teiner vil ifølge *Kystfiskarlaget* kunne få bukt på en del av problemene med «spøkelsesfiske» og gjøre forholdene enklere for yrkesfiskere som fisker krabbe om høsten. Yrkesfiskere oppgir at de ofte er plaget med mye umerket bruk hvor plastflasker og lignende benyttes som vak som det er lett å få i propellen.

Norges Fritids- og Småfiskerforbund peker på at flere av forbundets medlemmer i flere år har benyttet bomullstråd som festes mellom krok og strikk som holder lokket på enden av sovekammeret på plass. Ved å feste tråden her oppnår man et raskere brudd på bomullstråden fordi denne står i spenn på grunn av strikken. Dette er et krav i Sverige. Dersom teinen har lokket på toppen må andre løsninger benyttes. *Småfiskerforbundet* mener at kravet også må gjelde krabbeteiner. Billigteiner bør forbys fordi de er alt for lette og driver lett av gårde slik at eier ikke finner de igjen. Eksempler på dette er klappteiner fra Europris og Biltema. Forbundet mener videre at det bør være krav om at vøler/vak skal være produsert av synkefritt materiale og med minste diameter på 15 eller 20 centimeter for å forhindre spøkelsesfiske. Det påpekes at tomme plastkanner går til bunns dersom de blir påkjørt og skadet av propell. Flytetau som ligger i vannskorpa er også svært uheldig og derfor burde det vært krav om at det kun kan benyttes synketau eller lodd på tauet.

Kystvakten støtter forslaget, siden det er mange teiner som går tapt og som dermed blir stående å fiske.

Havforskningsinstituttet viser til forsøk gjort for å beregne nedbrytningshastigheten til ubehandlet bomullstråd som er aktuell for bruk i hummerteiner i norske farvann. Det er

testet ut trådtykkelser på 1,7 (#21), 2,0 (#30), 2,5 (#48) og 3 mm (#60). Trådlengder på 1 m ble spent opp enkeltvis mellom kortsidene i en sanketeine. Trådene ble satt ut 1. desember 2016 på 19 m dyp utenfor Forskningsstasjonen Flødevigen. Bruddstyrken ble målt ved utsetting (for våt tråd) og deretter med ca. 1 måneds mellomrom. Ved hvert måletidspunkt ble det målt 10 replikater for hver trådtykkelse. Resultatene viser at trådene med diameter på 1,7 og 2,0 mm var nedbrutt (bruddstyrke < 2.5 N) etter ca. 100 dager i sjøen. De to tykkeste slatte trådene var nedbrutt etter ca. 150 dager. For den flettete tråden avtok bruddstyrken til 80-90 N etter ca. 100 dager i sjøen, men stabiliserte seg deretter på dette nivået i de etterfølgende målingene (inkl. siste måling 21. juni). Nærmere observasjon av denne tråden viser at den flettete kappen er rått, mens kjernetråden fortsatt er sterk.

Havforskningsinstituttet viser videre til at hummerfisket er et sesongfiskeri med en varighet på to eller tre måneder (hvh. sør og nord for Stad). For mange fritidsfiskere vil fisket ha kortere varighet. Tråd med førlighet 1,7 og 2 mm burde derfor være tilstrekkelig i disse tilfellene. Samtidig er det viktig for legitimiteten for et påbud at tråden ikke ryker ved normalt bruk. Krabber og andre organismer vil kunne påføre økt slitasje på råtnetråden og dermed raskere nedbrytning enn den som er estimert for trådprøvene som var oppbevart i sanketeinen. Havforskningsinstituttet anbefaler derfor at maksimal tillatt dimensjon for «råtnetråd» settes til 2,5 mm (# 48). En slik tråddimensjon samsvarer med bl.a. forskriftene for hummerfisket på østkysten av Canada (Gulf of St. Lawrence). Tråden må være av ubehandlet bomull, og dersom det benyttes flettet tråd skal denne ikke ha kjernetråd.

WWF påpeker at marin forsøpling er anerkjent som et av de største globale marine miljøutfordringene vi står ovenfor i dag, og flere frittstående og bunnlevende arter blir i ulik grad påvirket av dette omfattende problemet. Passivt fiskeutstyr, som for eksempel hummerteiner, fortsetter å ta liv i hele sin levetid (før teinen kollapser, avhengig av materiale) etter at de mistes. WWF støtter derfor forslaget om hummerteiner med biologisk nedbrytbar tråd, for eksempel ved bruk av bomullstråd som etterhvert vil gå i oppløsning.

Miljødirektoratet støtter forslaget om å påby bruk av nedbrytbart materiale i fluktåpningene.

Roald småbåtforening støtter også forslaget, og mener det bør være en selvfølge at påbudet gjelder både for hummer- og krabbeteiner.

Fiskeridirektoratet region Sør mener at påbudet må gjelde alle typer teiner, og at produsenter av teiner ikke trenger tid å på å tilpasse seg. Det antas at utsalgssteder vil selge nedbrytbar tråd, og det vil da være mulig for den enkelte forbruker å tilpasse teinene selv når påbudet iverksettes.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste mener påbud om biologisk nedbrytbar tråd er et veldig viktig og bra tiltak. Mange forhandlere selger allerede i dag teiner med oppløselig tråd, enten sydd inn i nettet på teinene, eller som en del av åpningsmekanismen på lukene på teinene. Det er også relativt enkelt for fiskerne å sette inn dette selv. Dette bør

ikke bare gjelde for hummerteiner, men også fisketeiner, leppefiskeiteiner, krepseteiner og krabbeteiner. Dette bør samkjøres slik at leverandørene av teinene kan gjennomføre dette på alle typer teiner.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Det er stor tilslutning til et påbud om bruk av biologisk nedbrytbar tråd i hummerteiner, og det kan virke som om mange fiskere allerede har tatt dette i bruk. Fra importør-/leverandørhold har vi imidlertid fått klare råd om å ikke iverksette påbudet før 2018-sesongen, ettersom teinene som skal selges fremover til bruk i årets sesong er ferdig produsert og på vei til butikker og salgsapparat. Disse vil ikke være laget i samsvar med de kravene som vil bli stilt, og det er en stor bekymring for at leverandørene vil «brenne inne» med store volumer dersom påbudet innføres for inneværende sesong.

Selv om det er fullt mulig å ettermontere bomullstråd i teinene, mener vi at hensynet til leverandørene tilsier at et påbud om bomullstråd i teinene først bør få virkning fra og med 2018. Vi mener for øvrig at det i tillegg til å regulere trådtype og –tykkelse er nødvendig å spesifisere hvordan tråden skal monteres i teinene. En slik kravspesifikasjon er ennå ikke klar, men vil være tilgjengelig før hummerfisket starter i år. Spesifikasjonen vil da være basert på uttestinger gjort over flere år i norske farvann, og stille krav til plassering og utforming. Det vil derfor være god anledning til å anbefale hummerfiskere til å montere bomullstråd i teinene i samsvar med spesifikasjonen.

8. Opphevelse av dybdekrav

Norges Fiskarlag påpeker at fiskernes erfaringer er at hummeren beveger seg mye på grunt vann sommerstid. En opphevelse av dybdekravet kan medføre at krabbeteinene kan bli «hummerteiner» hele sommeren, siden kravet til fluktåpningene er kun 2 cm større enn for rene hummerteiner. Intensjonen med en slik opphevelse er bra, men basert på forskernes observasjoner og fiskernes erfaring går *Norges Fiskarlag* imot forslaget om å oppheve dybdekravet i Skagerrak.

Norges Kystfiskarlag og *Norges Fritids- og småfiskerforbund* støtter forslaget.

Kystvakten ønsker en videreføring av dybdekravet, og dessuten at det utvides til og med Møre og Romsdal fylke, på lik linje med garnforbudet. Det er enklere å kontrollere et dybdekrav enn for eksempel kravet om fluktåpninger i teiner, da disse må dras for å kunne avgjøre om de er ulovlige satt. *Kystvakten* viser videre til at matkrabben går dypere i sommersesongen, og at et fiske på grunt vann i praksis er et fiske etter krabbeklør.

Havforskningsinstituttet påpeker at det i dag ikke tilgjengelig data på hvordan en 80 millimeter fluktåpning selekterer for hummer (hvor stor en hummer må være for å ikke

kunne komme ut av en 80 millimeter fluktåpning). Det er derfor vanskelig å si noe om sannsynligheten for å få en hummer i en krabbeteine (80 millimeter fluktåpning) grunnere enn 25 meter. Det er fullt mulig å gjennomføre slike forsøk (både i felt og i laboratorium) hvis det er ønske om å prioritere dette. Det er per i dag lite hummer som vil bli fanget i krabbeteiner, men hvis maksimumsmål har en effekt og man får mer store hummer i systemet i fremtiden kan fangstene i krabbeteiner også øke.

Roald småbåtforening viser til at det i Møre og Romsdal inntil 2008 var et forbud om å sette teiner eller andre redskaper til fangst av krabbe i hummerfredningstiden på grunnere vann enn 10 meter. Erfaringene med dette tiltaket frister ikke til å foreslå gjeninnføring av dybdebegrensning. Det er derimot viktig til stadighet å presisere påbudet om utkast av all hummer som fanges i fredningstiden.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste støtter fjerning av dybdepåbudet siden fluktåpningen på 80 mm er såpass stort at de fleste hummerne som befinner seg grunnere enn 25 m slipper ut uansett gjennom fluktåpningene. Dybdepåbudet er også vanskelig å håndheve siden folk tjuvtrekker andres teiner og setter de grunnere enn eieren har gjort.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet foreslår oppheving i samsvar med forslaget i høringen.

9. Måling av minstemål på hummer

Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Norges Fritids- og småfiskerlag, Kystvakten, Roald småbåtforening, Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste støtter forslaget.

Havforskningsinstituttet mener det er riktig å kun ha én målemetode for hummer. Men det er beklagelig at ikke Norge kan holde seg til en internasjonal standard ved å bruke ryggskjoldlengde. Måling av ryggskjoldlengde er ikke komplisert og det er grunn til å forvente at fiskerne raskt ville tilpasset seg den nye målemetoden. Havforskningsinstituttet siterer fra høringsnotatet hvor det fremgår at «et minstemål på 90 mm ryggskjoldlengde vil derfor i realiteten innebære et økt minstemål for hunnhummer». Slik bestandssituasjonen er for hummer, kan en økt beskyttelse av små hunnhummer betraktes som et positivt tiltak for å gjenoppbygge bestanden.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet foreslår at hummer skal måles etter totallengde.

10. Rapporteringsplikt for hummer som oppbevares i sjøen i desember

Norges Fiskarlag er imot en ytterligere rapporteringsplikt, og begrunner dette med at gjeldende rapporteringsordning for omsetning og oppbevaring er tilstrekkelig.

Norges Kystfiskarlag, Norges Fritids- og småfiskerlag og *WWF* støtter forslaget.

Vest-Norges Fiskesalslag påpeker til at salgslaget gjentatte ganger har foreslått at fiskerne må rapportere hummer som oppbevares i sjøen like etter at fisket er stoppet, under henvisning til at det er opplagte muligheter for omgåelse av regelverket slik det i dag.

Skagerakfisk mener at en rapporteringsplikt for hummer som oppbevares i sjøen i desember neppe vil gi bedre kontroll med ressursuttaket.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste støtter forslaget, og mener det også må være et krav om å melde inn posisjon og ikke bare sted på sankekister.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet foreslår at hummer som oppbevares i sjøen i desember på kyststrekningen svenskegrensen til og med Sogn og Fjordane må rapporteres til Fiskeridirektoratets regionkontor. Meldingen må inneholde opplysninger om antall hummer og oppbevaringssted. Oppbevaringsstedet skal, i samsvar med kommentaren fra Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste ovenfor, angis ved posisjon.

11. Røkting av hummerteiner minst én gang per uke

Norges Fiskarlag støtter forslaget, og vil understreke at det er de som også ønsker hyppigere røkting. Det å sette kravet til minst en gang pr. uke hindrer ikke at de som ønsker det kan trekke teinene oftere.

Norges Kystfiskarlag mener det må være en plikt til å røkte hummerteiner minst to ganger per uke.

Norges Fritids- og småfiskerforbund mener røkting minst en gang per uke er en selvfølge såfremt været ikke forhindrer dette.

Kystvakten mener kravet om røkting bør gjelde alle teiner og ruser. Dette blir enklere å forholde seg til, og ikke slik at noen teiner kan stå i ubegrenset tid mens andre har krav om røkting. Kystvakten finner en god del teiner som åpenbart har stått lenge i sjøen og fisket uten å ha vært røktet.

Roald småbåtforening støtter innføring av en regel om at teiner som settes til fangst av hummer skal røktes minst en gang per uke. Værforholdene senhøstes medfører fra tid til annen at det går mer enn en uke mellom hver røktingen, og det forutsettes at værhindring ikke kan utløse noen form for sanksjoner fra forvaltningens side.

Fiskeridirektoratet region Sør og Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste mener påbudet om røkting bør gjelde alle type teiner, herunder kreps- og fisketeiner.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet registrerer at flere av høringsinstansene mener at hummerteiner bør røktes oftere enn én gang per uke. Det er vi enig i, men regelen om røkting skal angi hvor lang tid teinene maksimalt kan ligge i sjøen før fiskeren bryter regelverket under trussel om straff. Som Fiskarlaget er inne på, er dette selvsagt ikke til hinder for å røkte teinene oftere.

Som nevnt i høringsnotatet vil røktingsplikt for andre typer teiner bli vurdert i forbindelse med en pågående gjennomgang av forskrift om utøvelse av fisket i sjøen.

Vi foreslår således at teiner som settes til fangst av hummer skal røktes minst én gang per uke.

12. Oppheving av forbud mot å sette/trekke teiner på søndager

Norges Fiskarlag har mottatt klare signaler på at ordningen med forbud mot å sette/trekke teiner på søndag må opprettholdes fra svenskegrensen til og med Vest-Agder.

Norges Kystfiskarlag støtter ikke forslaget om å oppheve forbudet mot å trekke/sette teiner søndager, og mener tvert imot at hele landet bør ha helgefredning på søndager. Ettersom fritidsfisket etter hummer er av så stort omfang, mener Norges Kystfiskarlag at nettopp helgefredningen på søndager vil være nyttig i denne sammenheng.

Norges Fritids- og småfiskerforbund påpeker at forbundets medlemmer er lojale mot søndagsforbudet, men det observeres at det blir trukket teiner av andre fritidsfiskere også på søndager. Med dagens oppsyn er det ingen grunn til at forbudet videreføres selv om dette muligens vil øke fisketrykket.

Kystvakten støtter oppheving av dette forbudet, under henvisning til at det bør være likt over hele landet.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste mener helligdagsfredningen bør fjernes da dette har vært vanskelig å håndheve og det er ofte kun i helgene fritidsfiskere ha muligheter til å trekke teiner. Fritidsfiskere fisker ofte ved fritidseiendommer og ikke der de vanligvis bor. I tillegg bør det være lovlig å ta opp redskap i tilfelle det er meldt uvær på mandager. Det har kommet henvendelser til Sjøtjenesten hvert år om det kan gis tillatelse til å trekke teiner på

søndager da alternativet har vært å la de stå til neste helg eller under uvær hvor redskapen kan bli tapt.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet foreslår å oppheve forbudet. Den effekten dette forbudet eventuelt har på uttaket av hummer, bør etter vår oppfatning oppnås på annen måte.

13. Fremtidige tiltak for å styrke hummervernet

Norges Fiskarlag påpeker at signalene fra yrkesfiskerne som er på sjøen og ser innsatsen fra fritidsfiskerne er rimelig tydelig på at det er nødvendig å intensivere registrering og kontroll av fritidsfisket, og i tillegg å begrense antall teiner som det kan fiskes med. Norges Fiskarlag går på denne bakgrunn inn for å redusere antall teiner som kan benyttes i fritidsfisket til 5 teiner pr fartøy. Etter Fiskarlagets mening er dette helt avgjørende for å få kontroll med beskatningen. Fiskarlaget stiller også spørsmål om forvaltningen av hummer skal tilrettelegges for fritidsfisket eller om dette fisket i større grad skal forbeholdes yrkesfiskere.

Norges Kystfiskarlag støtter i all hovedsak hovedlinjene i Fiskeridirektoratets forslag til forvaltningstiltak for å sikre et fremtidig bærekraftig hummerfiske. Fritidsfisket har eskalert i de senere år og har ført til en overbeskatning av hummerbestanden slik at det knapt er drivverdig for yrkesfiskere. Norges Kystfiskarlag ønsker en regulering som i størst mulig grad prioriterer yrkesfiskere. Maksimalt antall teiner i fritidsfisket bør reduseres fra 10 til 5, og fisketiden bør forkortes. Videre må det forbys å sette ut krabbeteiner i samme tidsrom som hummerfisket pågår.

Norges Fritids- og Småfiskerforbund vil av hensyn til sikkerheten under fisket sterkt fraråde å kutte oktober som fangstperiode. Været blir røffere og dårligere utover høsten, og det vil utgjøre en betydelig økt risiko for folk hvis man tvinger fritidsfiskere i til dels små farkoster ut alene på sjøen i november. Av hensyn til sikkerheten bør det være lov å fiske 2 mann fra en båt med 10 teiner hver så lenge disse er merket etter nye regler. Det er også en kjensgjerning at hummeren beveger seg mindre når det blir kaldere i vannet. Muligheten for fangst blir da mindre og man må forvente at den enkeltes innsats vil øke, noe som ytterligere forsterker faren for liv og helse hos de som deltar i hummerfisket. De strengere reglene som forbundet regner med trer i kraft, vil i seg selv begrense fisket, slik at en her bør avvente for å se de resultatene.

En kvotebegrensning vil nærmest være umulig å overvåke og kan etter Småfiskerforbundets mening virke mot sin hensikt. Forbundet er ellers generelt positiv til forslagene i høringen, men savner tiltak som intensivering av kontroll og oppsyn. De foreslåtte endringene kan kreve mer ressurser enn det som brukes i dag. Politiet og Statens naturoppsyn har ikke kapasitet i Vestfold og Telemark, og Kystvakten er lite til stede når det er behov. Småfiskerforbundet påpeker at det er svært håpløst å måtte vente i flere dager i påvente av

at Kystvakten skal gripe inn når det innrapporteres ulovlige teiner og garn. Informasjonen må også bli bedre, særlig i de områder som har bevaringsområder for hummer.

Kystvakten påpeker at det er viktig med regelverk som er enkelt å forholde seg til og som ikke er ressurskrevende å kontrollere. Et eksempel på regelverk som er ressurskrevende å kontrollere er det uregulerte krabbefisket og det strengt regulerte hummerfisket, dette er fiskerier som pågår samtidig og med samme type redskap.

WWF mener dagens tillatte antall teiner, spesielt for fritidsfiske bør vurderes nedjustert. Å redusere antall teiner fra 10 til 5 pr båt vil kunne være med på å redusere omfanget av hummerfisket, og også risikoen for tapte teiner og påfølgende spøkelsesfiske.

Miljødirektoratet er usikre på hva som er best egnet til å styrke hummervernet av kvotebegrensning, strengere teinebegrensning eller kortere fisketid, men synes det virker fornuftig å regulere innsatsen årlig før hver hummersesongen ut ifra bestandsstatus.

Roald småbåtforening uttrykker glede over at forvaltningen vil vente med å fremme konkrete endringsforslag på dette området, samtidig som det pekes på kunnskapsinnhenting ved den nye registreringsordningen. Foreningen er spesielt lite begeistret for forslaget om å ytterligere begrense antallet teiner pr. fritidsfisker, under henvisning til at medlemmene i foreningen driver fritidsaktivitet i et værekspontert område og med til dels lange avstander fra havneområdet.

Fiskeridirektoratet region Sør erfarer at fiskere slipper ut hummer som er under minstemål og hummer som bærer rogn (rognhummer), og at fredningstiden respekteres. Når det gjelder antall teiner viser erfaring at det fiskes med flere teiner enn tillatt. Hvis en reduserer antall teiner er det stor sannsynlighet for at det fortsettes å fiskes med et større antall enn lovlig mengde. Utøvelsesforskriften § 33d andre ledd andre punktum om redskapsbegrensning må likevel endres til å gjelde alle typer teiner. Det er videre hensiktsmessig å redusere fisketiden, for eksempel til 1 måned. Det er ikke hensiktsmessig å sette en begrensning for hvor mange hummere en kan fiske, ettersom det ikke vil være mulig å kontrollere/håndheve dette.

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste mener kvotebegrensning er et godt tiltak som er kjent fra andre land, blant annet på fiske av langust i Florida. En kvotebegrensning er fornuftig da det kan stilles spørsmål ved hva enkeltpersoner egentlig skal med mer enn f.eks. 20 hummer. For yrkesfiskere er en hummerkvote lett å kontrollere hvis hver enkelt fisker må merke hvert individ før omsetning og hvis hvert individs unike nummer kan spores helt til hver enkelt fisker. En ytterligere begrensning i fisketid vil trolig ikke ha en veldig stor effekt da fisketrykket oftest er størst de første ukene i fisket, for så å dabbe av. Det kan imidlertid vurderes å innføre en ordning der Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket etter en viss tid, slik som Miljødirektoratet gjør med edelkrepsfisket. I så fall bør det være en ordning på plass hvor både yrkes- og fritidsfiskere melder inn all fangst. En ytterligere begrensning i antall teiner vil oppfattes av mange som veldig strengt.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Vi ba om innspill på hvilke hovedtiltak som bør vurderes nærmere i en fremtidig regulering for å styrke hummervernet. Yrkesfiskeorganisasjonene ønsker strengere regulering av fritidsfisket, og det etterlyses mer kontroll fra flere hold. Fritidsfiskeorganisasjonene uttrykker stor skepsis mot strengere redskapsregulering og senere/kortere fisketid. Vi finner det ikke hensiktsmessig å foreslå endringer på disse områdene nå, men vil vurdere de ulike tiltakene nærmere på grunnlag av en forventet bedring av tilgang på gode fiskeridata.

Vi vil imidlertid være tydelig på at gjeldende regulering ikke er tilstrekkelig dersom hummerbestanden skal bygges opp, slik gjeldende forvaltningsmål tilsier. Det vil derfor kunne være vanskelig å komme utenom tiltak som kan oppfattes som upopulære og ikke så lett å godta for mange som fisker hummer.

14. Merking av hummer

Vest-Norges Fiskesalsslager viser til at salgslaget siden 2012, da ordningen med merking av hummer ble innført, har hevdet at det må gjelde all hummer. Gjeldende regelverk er nesten umulig å kontrollere så lenge oppdrettet og importert hummer ikke merkes. For å få bedre kontroll foreslår salgslaget at oppdrettet og importert hummer blir merket med egne farger på merkene, slik at det ikke skal være enkelt for selger å påstå at den er oppdrettet eller importert ved forespørsel fra kunder. *Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste* har lignende innspill, og mener dessuten at fiskeren selv bør merke hummeren.

Skagerakfisk kommenterer også ordningen med merking av hummer, og stiller seg positiv til den forutsatt at den også omfatter havbeite og importert hummer. *Skagerakfisk* imøteser for øvrig en snarlig evaluering av ordningen, og er overrasket over at det ikke ble gjort i denne omgang.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet er enig i at det er en svakhet at en lignende merkeordning ikke omfatter hummer som er importert eller oppdrettet. Dette er imidlertid tiltak som må fastsettes med annen hjemmel enn havressursloven. Inntil videre mener vi det er hensiktsmessig å videreføre dagens ordning.

15. Andre innspill

Fiskeridirektoratets overvåkingstjeneste mener det bør være totalt teineforbud i september en, to eller tre uker før hummerfisket åpner. Det kan også vurderes om dette kun gjelder fritidsfiskere for å ikke forstyrre det kommersielle krabbefisket. Hvert år kommer det inn tips om flere som tjuvstarter fisket og veldig mange fiskere har et veldig høyt antall hummer til salg allerede 1. oktober. Et teineforbud før hummerfisket åpner vil være med på å sikre at

folk ikke starter før 1. oktober. Overvåkingstjenesten har også flere andre innspill til reguleringen.

Fiskeridirektoratets tilråding:

Fiskeridirektoratet mener det skal være tungtveiende grunner for å forby alt teinefiske i en eller flere uker før hummerfisket starter, fordi det også vil ramme lovlydige fiskere som utøver et legitimt fiske etter andre arter. Det er heller ikke opplagt at nye forbud vil avhjelpe slike regelbrudd. Vi vil derfor ikke foreslå et totalt teineforbud før hummerfisket tar til.

16. Forskriftsforslag

Forskrift om endring av forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet ... 2017 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressursar (havressurslova) § 16 og § 22.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen gjøres følgende endringer:

§ 27a (ny) skal lyde:

§ 27a Forbud mot bruk av garn i Skagerrak

Det er forbudt å fiske med garn i Skagerrak på grunnere vann enn 25 meter fra og med 1. juni til og med 15. august. Forbudet gjelder ikke manntallsførte fiskere som fisker for omsetning med merkeregistrert fartøy.

§ 28 fjerde ledd skal lyde:

Teiner som benyttes til fangst av kongekrabbe, snøkrabbe *eller hummer* skal røktes minst én gang per uke.

§ 33 tredje ledd oppheves. Gjeldende § 33 fjerde og femte ledd blir § 33 tredje og fjerde ledd.

§ 33a fjerde ledd (nytt) skal lyde:

Teiner som er satt ut for fangst av hummer skal ha innmontert [etter en nærmere beskrevet spesifikasjon] en biologisk nedbrytbar tråd som medfører at teinen etter en viss tid i sjøen åpner seg slik at fisk og skalldyr kan unnslippe.

§ 34a fjerde ledd (nytt) og femte ledd (nytt) skal lyde:

Det er hele året forbudt å fange hummer i Skagerrak som har en lengde på 32 cm eller mer målt i henhold til § 44.

Den som skal oppbevare hummer i sjøen i desember på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Sogn og Fjordane fylke, må første melde fra til Fiskeridirektoratets regionkontor og oppgi antall hummer og oppbevaringssted.

Gjeldende § 34a fjerde ledd blir § 34a sjette ledd.

§ 34b (ny) skal lyde:

§ 34b Påmelding og bruk av deltakernummer i hummerfisket

Ingen kan fiske etter hummer uten først å være påmeldt til Fiskeridirektoratet på fastsatt måte. Påmeldingen gjelder for én sesong, og må inneholde navn, adresse, telefonnummer og eventuell annen informasjon som er nødvendig for å identifisere og komme i kontakt med den som skal fiske.

Den som skal delta i fisket etter hummer tildeles et deltakernummer. Teiner som står i sjøen til fangst av hummer skal ha minst ett vak som er tydelig merket med fiskerens deltakernummer.

Gjeldende §§ 34b og 34c blir § 34c og 34d.

§ 35 første ledd oppheves.

Gjeldende § 35 andre ledd blir § 35 første ledd.

§ 44 andre ledd skal lyde:

Reker og sjøkreps kan uten hinder av § 43 nr. 27 og 28 også måles ved å måle carapaxlengden. Carapaxlengden for reker (1,5 cm) og sjøkreps (4 cm) skal måles fra bakerste ende av øyehulen til bakerste kant av carapax målt midt oppe på ryggen.

§ 99 skal lyde:

§ 99 Overtredelsesgebyr

Foretak og den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 34b eller bestemmelser gitt i eller i medhold av bestemmelser om rapportering eller bestemmelser i kapittel VII, VIII eller XVI i denne forskriften eller bestemmelser gitt i medhold av disse kan ilegges overtredelsesgebyr i henhold til havressursloven § 59, økonomiske soneloven § 7a og forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressursloven.

II

I forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova gjøres følgende endring:

§ 4 første ledd bokstav f skal lyde:

f) forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 34b og kapittel VII, VIII og XVI

III

Endringene trer i kraft straks.

Med hilsen

Per Sandberg
fung. fiskeridirektør

Hanne Østgård
fung. seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet   Postboks 8090 Dep   0032   OSLO

Vedlegg

Notat_hummer_2017 (2066316)

Rapport nr. 15-2017 (2046735)

Norges Fiskarlag høringsuttalelse_hummer (2107285)

HI RÅD - Bestander og ressurser - Høringsuttalelse - Regulering av fisket etter hummer (2108673)

Høringsinnspill fra Fiskeridirektoratets Overvåkningstjeneste til revidering av fisket etter hummer (2110059)

Kystvakten Høringssvar - Regulering av fiske etter hummer (2105949)

Miljødir Høringsuttalelse - Regulering av fiske etter hummer (2106959)

NFSF Høring Fiskeridirektoratet regulering av hummerfiske 06 07 2017 (2109813)

Norges Kystfiskarlag

Roald Småbåtforening Høringsuttalelse til regul (2102849)

Skagerakfisk Høringssvar - Regulering av fisket etter hummer (2095509)

Vest-Norges Fiskesalslag Høringsuttalelse til regulering av fiske etter hummer (2105809)

WWF Høringsuttalelse fra WWF Verdens naturfond vedrørende regulering av fisket etter hummer (2101137)

Fiskeridir reg sør Høringssvar - Regulering av fiske etter hummer (2102185)